

NEGUTEGI, BARATZE ETA FRUTAGINTZA LURRAK

Ongarritzeko eta analisiak interpretatzeko aholkuak (2002ko ekaina)

Lurrean zaindu behar diren balio eta maila egokienak:

Lur gaineko berotegietan

	pH	Eroankortasuna, $\mu\text{S}/\text{cm}$	Nitrogenoa Nitrikoa (N), mg/l	Fosforoa (P), mg/l	Potasioa (K), mg/l	Magnesioa (Mg), mg/l
Zerba	6 - 7,5	<2700	26-70	70-100	240-400	100-175
Krabelina	6 - 7,5	<3000	100-150	100-140	400-600	175-250
Urrelilia (krisantemoa)	6 - 7,5	<2700	26-50	70-100	400-600	175-250
Letxua	6 - 7,5	<2600	26-50	70-100	240-400	100-175
Piperra	6 - 7,5	<2700	50-120	70-100	400-600	175-250
Arrosa	6 - 7,5	<2700	100-150	70-100	240-400	175-220
Tomatea	6 - 7,5	<3000	50-100	80-110	700-800	250-350
Leka	6 - 7,5	<2700	26-70	70-100	240-400	100-175

Materia organikoak ez du izan behar edukiaren %5 baino gehiago.

Laborategian, zoruaren eroankortasuna neurtzeko ADAS metodoa erabiltzen da: igeltsuzko (kaltzio sulfatozko) ur disoluzio ase bat erabiltzen da, 20°C-tan 1960 $\mu\text{S}/\text{cm}$ -ko eroankortasuna duena, 1:2,5 bolumen proportzioan. Horrela, zoruan egon litekeen igeltsua disolbatzea galarazten da, kaltzio sulfatoak ez baitira oso disolbagarriak. Horregatik, eroankortasun eskalaren jatorria 0-tik 1960 $\mu\text{S}/\text{cm}$ -ko baliora eramaten da.

1 mS/cm = 1000 $\mu\text{S}/\text{cm}$ (microSiemens/zentimetro)

1 dS / m = 1 mS/cm

1 mho/cm = 1000 milimho/cm = 1.000.000 micromho/cm

1 mS/cm = 1 milimho/cm

1 $\mu\text{S}/\text{cm}$ = 1 micromho/cm

Baratze estali gabeetan

	pH	Materia organikoa, %	Fosforoa (P), mg/l	Potasioa (K), mg/l	Magnesioa (Mg), mg/l
Patata	6,0 - 7,5	3,5 - 4,5	45-70	240-400	50-100
Leka eta ilarra	6,0 - 7,5	3,5 - 4,5	45-70	240-300	50-100
Tomatea	6,0 - 7,5	3,5 - 4,5	45-70	400-600	50-100
Azenarioa	6,0 - 7,5	3,5 - 4,5	45-70	240-400	25-50
Letxua	6,0 - 7,5	3,5 - 4,5	45-70	240-400	50-100
Tipulak eta porruak	6,0 - 7,5	3,5 - 4,5	45-70	240-400	50-100

Nitrogeno ekarpena laboreetan egiteko ez da 100 ongarri unitate baino gehiago eman behar.

Frutarboletan

	pH	Fosforoa (P) mg/l	Potasioa (K) mg/l	Magnesioa (Mg) mg/l
Sagarra/Udarea	6 - 7,5	25-45	240-400	100-175
Txakolina	6 - 7,5	25-45	240-400	100-175
Fruitu txikiak	6 - 7,5	25-45	120-240	100-175
Kiwi	6 - 7,5	45-70	350-450	100-175

Lur azidoen medeapena.

Behar den CO₃Ca kantitatea, aldaketa-konplexuko aluminio portzentaiaren arabera:

pH < 5.5 baldin bada, aldaketa-konplexuko aluminio portzentaia (Al%) neurtu behar da laborategian. Al% > 5 ateratzen bada, ondoko taulako kantitateak aplikatzea komeni da:

Al %	t/ha CO ₃ Ca
Al% < 5	0
10 > Al% ≥ 5	0,5
14 > Al% ≥ 10	1
21 > Al% ≥ 14	1,5
26 > Al% ≥ 21	2
33 > Al% ≥ 26	2,5
38 > Al% ≥ 33	3
46 > Al% ≥ 38	3,5

52 > Al% ≥ 46	4
59 > Al% ≥ 52	4,5
Al% < 59	5

Iturria: Belardiak ongarrizko ikastaroa. Francisco Mombiela 1984.

Kareztatzeke, karea ez ezik kare hila edo kareharria ere erabil daitezke. Horretarako, bakoitzak zenbateko neutralizazio ahalmena duen kontuan hartu behar da. (Ikus ondoko taula). Hektarea bakoitzeko 3000 kg kare ematea komeni da.

Kareztatzeke gaia	Baliokidetzak (CaO %)
Kare bizia, CaO	1
Kare hila, Ca(OH) ₂	0,75
Kareharria, CaCO ₃	0,55

Iturria: *Fertilizantes y Fertilización* (Ongarriak eta ongarriztapena), Arnold Finck, 1985. Baliokidetzak hori aldatzeko da, kareztatzeke gaiaren aberastasunaren arabera.

Kareztatzeke gai bezala erabil daitezke dolomita ere (CaCO₃MgCO₃).

Iturria: *Ministry of Agriculture, Fisheries and Food. Reference Book 209. ADAS. Gipuzkoako Foru Aldundiko Nekazaritza Laborategiko saiakuntzak. Nekazaritza Ikerketa eta Garapeneko Euskal Institutua, Neiker.*